

Artseninterview

door Leonard van Hout

Paul

Van flauwvallende tieners tot eenieder met vragen of twijfels over diens vaccinatie: de artsen die werkzaam zijn op de verscheidene vaccinatielocaties zorgen dat alle medische kwesties adequaat afgehandeld worden. Paul Lieveise is een van de artsen op vaccinatielocatie Laan van Europa en verschaft een inkijkje in hoe dat in zijn werk gaat.

Allereerst: leuk dat je mee wilt werken. Kun je kort iets over jezelf vertellen, wie ben je en wat doe je hier?

Ik ben 67 en gepensioneerd anesthesist. Ik heb tot 2018 gewerkt in de Daniel Den Hoed kliniek als

anesthesist en pijnarts. Daarna ben ik, onder andere door corona, ingevallen bij de organisatie Laurens in een verpleeghuis, of een hospice eigenlijk. Dat stopte eind mei. Omdat ik hoorde van de behoefte aan meer werknemers voor het vaccineren, waaronder artsen, heb ik me daar aangemeld en hier vervolgens 1 juni begonnen. Daarnaast zit ik in de gemeenteraad in de gemeente waar ik woon.

Een achtergrond als anesthesist, dat is heel iets anders. Hoe is het om nu dit te doen?

Het is heel wat anders. Het is qua inhoud, medisch-technisch, niet te vergelijken. Maar wat overeenkomt is dat je ook als anesthesist te maken hebt met mensen die bijvoorbeeld gespannen zijn, of die vragen hebben en die graag iets willen bereiken voor hun welzijn. Dat komt natuurlijk erg overeen met wat je hier ook wilt doen, ook als organisatie in het geheel.

Waar bestaan je werkzaamheden op de vaccinatielocatie precies uit?

Als arts heb ik twee hoofdtaken: het beoordelen van een vaccinatie, bijvoorbeeld als er bijzonderheden zijn in iemands conditie of voorgeschiedenis, of wanneer iemand er regelrecht vragen over heeft, zoals: 'doe ik er wel goed aan'? Dat kan soms ook een beetje een medische puzzel zijn. En soms ook het praten met iemand om uit te leggen waarom het in diens geval een goed idee is om een bepaalde keuze te maken. Het tweede taakgebied is wanneer er iets onverwachts gebeurt. Dat gebeurt niet veel, maar daarvoor horen artsen ook aanwezig te zijn: om dan te weten hoe ze moeten optreden bij een aparte reactie, tijdens of na dat kwartiertje wachten na de vaccinatie.

Toch interessant: je zou denken dat mensen die hier komen, hun beslissing al hebben gemaakt. Maar toch hebben mensen nog twijfels of onzekerheden?

Het zijn niet per se twijfels, als wel gewoon vragen. Dat varieert van: 'ik wil graag zwanger worden, heeft dat dan invloed op het kindje dat ik ga krijgen?' Tot vragen als: 'ik heb gehoord dat een bepaald vaccin minder gunstig is, wat zijn de feiten precies?' Ik bedoel maar, het zijn ook gewoon vragen om informatie.

Wel zo fijn dat de vragen die bij mensen kunnen spelen, hier eigenlijk last-minute nog beantwoord kunnen worden.

Ja. Dat willen we ook graag uitnodigen hoor, als mensen hier met vragen komen. Want je bent hier als arts ook maar een radertje in het gebeuren: als je voor je prik komt, kom je langs beveiliging, er is een host, administratie, enzovoorts. Ook die host kan al proeven dat iemand vragen heeft, wat verward kijkt of een jonge leeftijd heeft, wat allemaal een reden kan zijn om even langs de arts gestuurd te worden.

Het is dus meer de begeleiding om de vaccinatie heen, dan dat je per se met medische werkzaamheden bezig bent?

Het medische werk bestaat vooral uit de keuzes die eventueel gemaakt moeten worden. Wel of niet een tweede vaccinatie, wel of niet kiezen voor een bepaald type vaccin, dat soort zaken. En ik vind het zelf ook wel een beetje een sport hoor, om iemand die er tegenop ziet, bijvoorbeeld omdat die ooit flauwgevallen is of omdat die bijvoorbeeld een naaldenangst heeft, om die er veilig doorheen te loodsen. Dat die niet na afloop denkt, 'dat was verschrikkelijk', maar integendeel, van: 'hé, het viel heel erg mee'. Vaak geef ik iemand ook symbolisch zo'n fistbump, zo van: hé, dat was 'm he?

Wat zijn de grootste uitdagingen waar je als arts hier voor staat?

Dat verschilt. Nu is het vooral om ook de sfeer er in te houden nu het aantal vaccinaties per week in Nederland flink aan het afnemen is.

Dat is ongeveer 10% van wat het was in de periode juni/juli.

We werken met een kleiner team, dan is het belangrijk om wel het gevoel te houden dat het er wel om gaat om fouten te vermijden en om mensen het vertrouwen te geven dat ze hier veilig zijn, dat soort aspecten.

Dus er ligt meer nadruk op die werkzaamheden, dan op de turnover van heel veel mensen zoals eerst. Het tweede punt dat ik wil noemen: er zijn ook mensen die een vaccinatie hebben uitgesteld en het nu gaan doen omdat ze een QR code willen of omdat het er nu pas van komt, en die ook bang zijn. Om hen dan extra goed te helpen is ook een uitdaging. Ze hebben óf een reden om er bang voor te zijn of om daar medisch vragen over te hebben, of het kwam er gewoon niet van. Dat komt ook genoeg voor, het is soms ook slordigheid.

Met name jongeren hebben soms het idee van 'ja, ik ben er niet tegen, maar het komt wel een keer. Als die bus een keer voor m'n neus staat, stap ik binnen'.

Maar voor die eerste categorie mensen ben je als arts de uitgelezen persoon om die zorgen en vragen weg te nemen. Lukt het doorgaans om de mensen die met twijfels komen, uiteindelijk met overtuiging weer weg te laten gaan?

Ja, eigenlijk is dat wel de standaard. Mensen hebben natuurlijk al een stap genomen door hierheen te komen. Dat is al een selectie. Maar ik heb ook wel meegemaakt dat mensen hier binnen kwamen met het idee van: 'ja, ik heb nog geen sticker gevraagd van welk vaccin ik eigenlijk wil, want ik heb nog veel vragen'. Maar dan merk je wel dat die vragen wel zodanig gesteld worden, dat je ook een open ingang hebt om de antwoorden te mogen geven.

Wat voor dingen zie je in medisch opzicht voorbij komen? Waar moet ik aan denken, bijvoorbeeld in dat kwartiertje wachten?

Gelukkig valt dat erg mee. Maar ik heb een keer op een locatie gewerkt waar het toen erg warm was, en waar drie jongens zaten die net gevaccineerd waren. Een jongen voelde zich niet zo lekker en stond op het punt flauw te gaan vallen. Het leek mij wijs om die naast zijn stoel te laten liggen, op de grond.

Maar toen was er nog een jongen die dat zag en ging, en nog een derde -- dus op een rij gingen drie jongens van een jaar of 12, 13 jaar om. Maar is dat dramatisch? Voor hun is dat heel naar. Ik heb tegen ze gezegd: jongens, jullie zijn heel stoer dat je hier gekomen bent. En het is verder helemaal veilig, maar dit flauwvallen overkomt de stoerste militairen, bij wijze van spreken. Dus op die manier maak je daar een sfeertje omheen dat ze zichzelf niet lastig vinden of 'te veel' voelen, maar dat ze ook durven terug te komen voor de tweede prik.

"dus op een rij gingen 3 jongens om"

Want over het algemeen zijn het geen ernstige dingen?

Nee, nee. Ik heb een enkele allergische reactie meegemaakt, maar die kon op een adequate manier en zonder verdere gevolgen behandeld worden. Daarvoor hebben we ook een organisatie opgetuigd en ook vooraf bijvoorbeeld de medicijnen al paraat, als die eventueel nodig zijn. Dat is eigenlijk enkel sporadisch gebeurd waar ik bij was.

Je gaf aan dat je ook in de gemeentelijke politiek zit. Dan is dat vast interessant: dat je niet alleen met het medische bezig bent, maar ook met hoe zaken geregeld zijn. Is dat iets waar je hier ook mee bezig bent of staat dat los van elkaar?

Nee, dat loopt voor mij in elkaar over, zeker. En dat betekent ook dat ik nu met jou zit te praten, maar morgen zit ik bij TV Lansingerland te praten over corona; of dat de goede kant op gaat of niet, en of er nog wel of niet een nieuwe golf aan komt. Dat soort dingen.

Over het algemeen is het natuurlijk lastig te voorspellen: er worden modellen gemaakt, maar het is uiteindelijk afwachten wat er gaat gebeuren. Hoe zie jij dat, als arts zijnde?

Met de vaccinatiegraad die in veel gemeenten in deze regio maar 70% is, is het op de korte termijn toch wel te verwachten dat er best nog een aantal besmettingen komen. Ook met nare gevolgen, dus met ziekenhuisopnames, en met dodelijke gevolgen, of met Long COVID -- wat ook erg is. Jonge mensen onder de 50 lopen minder risico om op de IC te komen, maar wel meer om Long COVID te krijgen. Dat is op de korte termijn zeker te verwachten.

En verder is corona een virus wat we waarschijnlijk de komende jaren niet echt kwijt zijn, maar waar we waarschijnlijk wel beter mee kunnen omgaan. Door de vaccinaties, dat in de eerste plaats, en door medicijnen die, als iemand besmet is, we dat in een vroegere fase kunnen aanpakken.

Wat voor dingen die je hier meemaakt vallen je het meest op of zullen je het meest bij blijven?

Ik vind de sfeer van 'de schouders eronder' heel goed, en hoe de GGD organisatie het in het geheel opgepakt heeft. Dat ze in zo'n korte tijd zoveel mensen hebben kunnen mobiliseren.

Uiteindelijk doen we het allemaal samen. Ik kan me bijvoorbeeld een beveiliging herinneren die hier naar binnen stapte die buiten een vrouw had staan die in tranen was. Ze is weggelopen want ze durfde eigenlijk niet. Maar een beveiliging kwam dat melden bij een arts: dat vond ik erg goed. Ik ben er heen gelopen en een andere beveiliging was al een bekertje water gaan halen en stond een praatje te maken met die mevrouw. Om aan te geven: ook de beveiliging is een radertje in het hele gebeuren, wat ik klasse vind. En zo is het gelukt om haar toch die vaccinatie te geven. Maar mij gaat het om het effect: allemaal zijn wij radertjes in het gebeuren, en zo dragen we allemaal bij.